

Hyväksytty KV 14.12.2015 § 72

KUNTASTRATEGIA 2016–2019

KARVIAN KUNTA

Sisällysluettelo

1 TAUSTA	2
2 STRATEGIAPROSESSI.....	2
3 KUNNAN NYKYTILANNE JA ARVIO TULEVISTA MUUTOKSISTA.....	3
4 STRATEGIAN OSA-ALUEET	4
4.1 Kuntatalous- ja hallinto	4
4.1.1 Omistajapolitiikka.....	4
4.1.2 Henkilöstöpolitiikka	4
4.1.3 Kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.....	5
4.2 Yhteistyön kehittäminen	6
4.3 Asuminen.....	6
4.4 Elinkeinopolitiikka ja alueen elinvoiman kehittäminen.....	6
4.5 Elinympäristö ja maanosto	7
4.6 Kunnan imago ja kuntamarkkinointi	8
4.7 Kunnan palveluiden järjestäminen ja asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen	8
4.7.1 Sosiaali- ja terveyspalvelut	8
4.7.2 Sivistyspalvelut	9
4.7.3 Vapaa-aika	10
4.7.4 Tekninen toimi.....	10
4.7.5 Elinkeinotoimi.....	11
4.8 Tietostrategia.....	11
4.9 Työllisyysstrategia.....	12
4.10 Strategian seuranta ja arviointi	12
5 TAVOITETILA – KARVIA 2019	13

1 TAUSTA

Karvian kunnan nykyinen kuntastrategia on laadittu vuosille 2011–2015. Strategiaan kirjattu tavoitetila Karvia 2015 on valtaosiltaan saavutettu pitkäjänteisellä toiminnalla.

Vuonna 2015 Karvia on itsenäinen, elinvoimainen ja nuorekas. Kunnan talous on edelleen vakaalla pohjalla eikä lainaa ole otettu käyttötalouden ylläpitoon.

Karvia tarjoaa asukkailleen laadukkaat lähipalvelut kuitenkin kustannustehokkaasti.

Karvia tunnetaan omaleimaisena ja virkeänä kuntana, jossa on kokoonsa nähden monipuoliset ja laadukkaat palvelut. Karviassa on edelleen aktiivista ja monipuolista liikunta- ja kulttuuritoimintaa.

Karvia on viihtyisä ja maaseutumaisuutensa ja kauniin maisemansa säilyttänyt kunta, joka tunnetaan teollisuuden ja hyvien palveluiden lisäksi monipuolisesta maataloudestaan. Erikoistuneen viljelyn lisäksi Karviassa tuotetaan laatumaitoa ja laatulihaa. Karviassa on lukuisia toimivia erisuuruisia yrityksiä.

Väestömäärä säilyy vähintään nykyisenä ja väestön hyvinvointi on parantunut.

(Kuntastrategia 2011-2015)

2 STRATEGIAPROSESSI

Kuntalain 2015 pykälässä 37 säädetään, että *kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, palveluiden järjestäminen ja tuottaminen, kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka, kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet, elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.*

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Kuntastrategian 2016–2019 laadinta aloitettiin valtuustoseminaarilla 28.8.2015. Strategiatyön pohjaksi oli järjestetty kuntalaiskysely heinä-elokuussa, johon saattoi vastata kunnan verkkosivuilla tai kunnantalolla. Seminaarin jälkeen on laadittu luonnos strategiasta valtuutettujen, viranhaltijoiden ja lautakuntien kommentoitavaksi.

3 KUNNAN NYKYTILANNE JA ARVIO TULEVISTA MUUTOKSISTA

Karvian kunta on ollut mukana valtion edellyttämässä kuntarakenneselvityksissä, mutta on edelleen itsenäinen ja elinvoimainen. Kunnan talous on vuonna 2015 vakaalla pohjalla, mutta valtionosuusuudistus tulee vaikuttamaan kunnan verorahoitukseen merkittävällä tavalla tulevina vuosina. Kunta on strategian laadintahetkellä velaton.

Lähipalvelut on voitu säilyttää lukuun ottamatta terveyskeskuksen loma-aikojen sulkuja.

Yhteispalvelupisteet toimivat hyvin etenkin poliisin ja Kelan osalta. Karviatalon liikuntamahdollisuudet ovat aktiivisessa käytössä. Kyläkoulujen lakkauttamisesta vuonna 2017 on tehty päätös. Vuonna 2017 siirrytään yhtenäiskouluun, jolla tavoitellaan korkeaa ja tasaista palvelun laatua sekä kustannustehokkuutta.

Palveluiden saatavuuden ja toisaalta kunnan verorahoituksen riittävyyden kannalta merkittävin tekijä tulevaisuudessa tulee olemaan sosiaali- ja terveyspalveluiden rakenneuudistus, joka tämän hetken arvioiden mukaan toteutuu vuonna 2019. Myös elinkeinopalveluiden kehittämisessä onnistuminen nousee yhä tärkeämpään rooliin painopisteen siirtyessä enemmän verotulojen varaan.

Keskusta-alueen viihtyisyys on parantunut ja työtä viihtyisyyden eteen tullaan jatkamaan myös tulevilla strategiakaudella.

Karvia on yrittäjäystävällinen kunta, mihin profiloitutaan koko ajan enemmän. Karvian kunnalle on vuonna 2014 myönnetty Satakunnan yrittäjäaktiivisin kunta – palkinto. Kunta pyrkii myös omalta osaltaan tukemaan ja edistämään yritysten perustamista ja toimintaedellytyksiä, ja on miettinyt mm. erilaisia muotoja yritystoiminnan tukemiseksi yhteistyössä yrittäjien kanssa. Työpaikkojen säilyminen ja lisääntyminen ovat elintärkeä edellytys kunnan vireydelle ja väkiluvun pitämiseksi vähintäänkin nykyisellään. Etenkin nuorten työllistymistä tulee edistää kaikin käytettävissä olevin keinoin.

Väkiluvun kehitystä ei kuluneella strategiakaudella saatu käännettyä nousuun, mutta vuonna 2014 alkoi positiivinen kehitys siten, että entisiä karvialaisia tai muilta paikkakunnilta kotoisin olevia nuoria alkoi muuttaa paikkakunnalle. Karvialaiset nuoret myös entistä useammin jäivät omalle paikkakunnalle, kunhan työtä on saatavilla riittävän lähellä. Myös lapsiperheitä on muuttanut kuntaan. Yksi osatekijä positiiviselle käännteelle oli vuokra-asuntojen perusparantaminen. Kunnan asukasluku on vuonna 2010 ollut 2672 asukasta ja vuoden 2014 lopussa 2493. Hyvin alkuun saatu kehitys tulee saada pidetyksi nykyisen suuntaisena tarjoamalla hyviä vapaa-ajanpalveluita ja kohtuuhintaisia asuntoja kysyntää vastaava määrä myös tulevilla strategiakaudella. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Karvian asukasmäärä vuonna 2020 on 2356 asukasta.

4 STRATEGIAN OSA-ALUEET

4.1 Kuntatalous- ja hallinto

Kunnan hallinnon on oltava ohut ja tehokas, sekä kuntajohdon helposti lähestyttävää. Kunnalla tulee olla resursseja kehittää ja uudistuksia ennakoidaan selvittämällä ja kokeilemalla vaihtoehtoisia ratkaisuja.

Kuntatalouden kehitystä tulee ennakoida ja kunnassa tulee työskennellä kustannustehokkaasti.

Kunnan henkilöstöä tulee käyttää joustavasti. Henkilökunnan tulee jakaa osaamistaan ja hiljaista tietoaan toisilleen. Henkilöstön osaamista tulee hyödyntää täysimääräisesti kunkin vahvuudet ja osaaminen hyödyntäen.

4.1.1 Omistajapolitiikka

Omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan (kuntalaki 46 §). Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus (kuntalaki 47 §)

Kuntakonserniin kuuluvien yhtiön omistajaohjauksesta vastaa kunnanhallitus. Omistajapolitiikka linjataan kuitenkin valtuustossa, joka päättää konserniohjeen hyväksymisestä.

Kunnan on tärkeää omistaa kunnallistekniikkaan liittyviä yhtiöitä, kuten Vatajankosken Sähkö, Karvian Lämpö Oy ja Suupohjan seutuverkko (Sunet), jotta kunta pystyy vaikuttamaan palveluiden pysyvyyteen ja laatuun. Tärkeää on myös että asunnot ovat kunnan omistaman Karvian Vuokratalojen omistuksessa. Karvian Vuokratalojen toimintaa tulee kehittää pitkäjänteisesti ja asuntojen kunnosta on huolehdittava myös tulevaisuudessa. Omistajapolitiikan toteuttamistavat määritellään tarkemmin konserniohjeessa.

4.1.2 Henkilöstöpolitiikka

Työnantajamaine on keskeinen vetovoimatekijä, kun kilpaillaan osaavasta työvoimasta. Henkilöstöpolitiikan tavoitteena on varmistaa tehokkaan ja tehtävistään kiinnostuneen henkilöstön saaminen ja pysyminen kunnan palveluksessa.

Hyvää henkilöstöä tuetaan ja henkilöstön työhyvinvoinnista ja jaksamisesta huolehditaan aineellisella ja aineettomalla panostuksella. Henkilöstöhallinto hoidetaan yhtenäisesti eri hallintokunnissa. Henkilöstön kehittämisen tavoitteena on kehittää henkilöstön tietoja, taitoja ja asenteita koulutuksen ja muun kehittämisen avulla niin, että henkilö kykenee hoitamaan menestyksellisesti sekä nykyiset että suunnitellut työtehtävät.

Työtehtävien vaativuutta arvioidaan säännöllisesti ja tehtäväkuvaukset pidetään ajan tasalla. Annetaan resursseja myös kouluttautumiseen. Huolehditaan siitä, että henkilöstön osaaminen on ajan tasalla ja ajankäyttö on hallittu.

Työhön perehdyttäminen tehdään suunnitelmallisesti ja henkilöstöä ohjataan työssään koko työsuhteen ajan. Perehdyttämisen tavoitteena on varmistaa, että tulokkaalle annetaan riittävät tiedot ja opastus työn tehokkaaksi suorittamiseksi ja työyhteisöön sopeutumiseksi periaatteella kaikki ottavat tulokkaan huomioon.

Yhteistyömahdollisuuksia tulee kartoittaa työtehtävissä, joissa edellytetään korkeaa asiantuntemusta. Muutoinkin henkilöstön eläköityessä kartoitetaan erilaiset vaihtoehdot työtehtävien järjestämiseksi.

Hyvällä henkilöstöjohtamisella voidaan parhaiten ennakoida osaamistarpeita, pienentää henkilöstön vaihtuvuutta, parantaa sitoutumista ja vähentää henkilöstökustannuksia. Työpaikan henkilöstörakenteen tulee olla iän, palveluajan, koulutuksen ja työkokemuksen suhteen mahdollisimman monipuolinen.

Palkkauksen ja palvelussuhdeasioiden hoidon tavoitteena on turvata kilpailukykyiset palvelussuhteen ehdot sekä edistää toiminnan tehokkuutta sekä henkilöstön työmotivaatiota. Palkkatasoa määriteltäessä otetaan huomioon myös paikkakunnan ja talousalueen yleinen palkkataso. Virkasuhteen käyttö rajataan niihin työtehtäviin, joissa on kyse julkisen vallan käyttämisestä.

4.1.3 Kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Kuntalain 22 §:n mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista.

Asukkaiden mielipide on selvitettävä ennen merkittävien päätösten tekemistä ja palveluja tulee kehittää ja suunnitella yhdessä niiden käyttäjien kanssa.

Vaikuttamismahdollisuuksia lisätään edelleen. Vaikuttamisen edellytyksenä on tiedotuksen lisääminen kuntalain mukaisesti. Kaikkien toimielinten esityslistat ja pöytäkirjat tärkeimpine liitteineen julkaistaan kunnan verkkosivuilla sekä pidetään nähtävillä kirjastossa. Lisäksi tärkeimmistä asioista tiedotetaan erikseen kulloinkin tarkoituksen mukaisimmalla tavalla huomioiden tasapuolisesti myös ne kuntalaiset, joilla ei ole kiinnostusta ja mahdollisuutta sähköisen median käyttöön. Kuntalaisia kuullaan eri tavoin, mm. yleisissä kuulemistilaisuuksissa, verkkokyselyillä sekä eri ikäryhmien vaikuttamiskanavien kuten nuorisovaltuuston ja vanhusneuvoston kautta. Kunta kehittää näkyvyyttään ja osallisuuttaan sosiaalisessa mediassa.

4.2 Yhteistyön kehittäminen

Seutukunnallinen ja sen ylittäväkin yhteistyö on tärkeää, ja sen on oltava avointa. Kun toimintoja hoidetaan yhteistyössä ja mahdollisesti keskitetysti, on tärkeää, että toimintoja keskitetään tasapuolisesti. Karvian kunnan on tehtävä jatkossakin hedelmällistä yhteistyötä muiden näkökannat huomioiden.

Yhteistyötä tulee kehittää Pohjois-Satakunnan seutukunnan lisäksi tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan myös yli maakuntarajojen. Kunnan edun mukaista on kehittää mahdollisimman laajat yhteistyöverkot eri suuntiin, yhteistyömahdollisuudet selvitetään kattavasti ja jatkuvasti.

Yhteistyötä kehitetään ja hyödynnetään myös kunnan sisällä. Erityisen tärkeää on yhteistyö lukuisten kunnassa toimivien yhdistysten ja yritysten kanssa. Elinkeinotoimessa tulee lisätä yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa esim. erilaisten hankkeiden avulla. Digitalisaation tuomat mahdollisuudet tulee ottaa huomioon yhteistyön kehittämisessä. Yhteistyötä voidaan kehittää myös kuntalaisten kanssa, ottamalla palvelun käyttäjät mukaan uusien toimintatapojen kehittelyyn.

4.3 Asuminen

Kiinteistöosakeyhtiö Karvian Vuokrataloilla on 140 asuntoa. Kiinteistöjä on kunnostettu suunnitelmallisesti resurssien puitteissa ja tätä jatketaan säännöllisesti.

On erittäin tärkeää, että kunnassa on tarjolla riittävä määrä laadukkaita ja kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Kunnan rooli vuokra-asumisen tarjoajana asunto-osakeyhtiön kautta on tärkeää.

Kunnalla tulee olla tarjolla riittävä määrä kaavoitettuja omakoti- sekä rivitalotontteja. Maaseutuasuminen huomioon ottaen kaavoitettavien tonttien tulee olla riittävän suuria. Tärkeää on, että tontteja on saatavilla myös kyliltä sekä myös vapaa-ajan asumisen tarpeisiin. Olemassa olevia tontteja markkinoidaan tehokkaasti.

Kaikkiaan tavoitteena on, että kunnassa on tarjolla monipuolisesti erilaisia asumisvaihtoehtoja viihtyisässä asuinympäristössä.

4.4 Elinkeinopolitiikka ja alueen elinvoiman kehittäminen

Työpaikkojen säilyttämisen ja lisäämisen kannalta olennaisinta on yrittäjyys ja siihen kannustaminen. Kunnan tulee rohkaista innovatiivisuuteen ja yrittäjyyteen. Kunnan tulee harjoittaa aktiivista, suunnitelmallista ja yrittäjälähtöistä elinkeinopolitiikkaa. Kunnan päätöksenteossa tulee huomioida yrittäjävaikutukset. Yrittäjien ja kunnan välinen vuorovaikutus tulee olla jatkuvaa ja laaja-alaista. Kunnan tulee omilla toimillaan tukea työntekijöiden ja työpaikkojen kohtaamista. Kunnan on edistettävä nopeilla ja

tasapuolisilla lupa-, kaava-, tontti- ja toimitilaratkaisuilla yrittäjämynönteistä elinkeinopoliitikkaa. Myös nykyisin käytössä olevia kunnan omia tukia tulee käyttää ja kehittää yrittäjyyden edistämiseen taloudellisten resurssien puitteissa. Työntekijöille oltava riittävästi edullisia vaihtoehtoja vuokra-asunnoiksi ja muutoinkin palvelut tulee pitää sellaisena, että ne tukevat yrittäjien edellytyksiä saada riittävästi työvoimaa.

Työllisyys ja verotulot ovat tällä hetkellä kunnan tärkein kehitettävä osa-alue. Aktiivinen yritysideointi ja yritysten tukeminen on strategian keskeinen painopistealue. Kunnan tulee edistää yrittäjien osaamisen ja toimintaedellytysten parantamista. Kunnassa vallitsevaa positiivista virettä tulee ylläpitää edistämällä viihtyisyyttä ja myönteistä kuntakuvaa tulee tuoda julki.

Kunnan kehittämiskeskuksen kautta tarjoamien neuvontapalveluiden tulee olla laadukkaita. Etenkin pienet ja keskisuuret yritykset tarvitsevat neuvontaa ja ohjausta myös perustamisen jälkeen. Tärkeä osa yritysysteistyötä on kunnanjohtajan aktiivinen työpanos. Kunnan on oltava valmis vastaanottamaan paikkakunnalle tulossa olevia, uusia työpaikkoja luovia yrityksiä.

Tavoitteena on, että Karvian omat nuoret voisivat työllistyä Karviassa. Kunta pyrkii toimillaan tukemaan nuorten työllistymistä myös maatalouteen. Nuoria tuetaan työllistämään itsensä myös yrittäjyyden avulla. Yrittäjien ja koulujen vuoropuhelua tuetaan kunnan taholta. Yrityksiä ja yrittäjiä sekä yrittäjyyttä tehdään tutuksi kouluilla. Kunnan koulutoimen koko henkilökunta sitoutuu vahvasti yrittäjyyskasvatuksen kehittämiseen ja toteuttamiseen osana kaikkea koulun toimintaa. Yrittäjyyskasvatus peruskoulussa toteutetaan kunnan ja yrittäjien yhteistyössä. Nuorisolle tulisi myös järjestää harjoittelupaikkoja, joiden kautta tutustutetaan heidät paikkakunnan yrityksiin. Nuorisotyöpajaa hyödynnetään nuorten työllistämässä.

Työllistämällä saamme nuoret jäämään Karviaan ja perustamaan perheensä tänne. Vain riittävällä asukasmäärällä ja riittäville verotuloilla pystymme turvaamaan monipuoliset palvelut, niin yrittäjien kuin kunnankin tuottamina.

Kunnan tulee toimillaan edesauttaa valokuituverkon mahdollisimman tehokasta hyödyntämistä. Maataloudesta saatava kokonaistulomäärä on pyrittävä pitämään nykyisellä tasolla.

Kunta osallistuu aluekehittämissankkeisiin, joissa edistetään alueen elinvoiman kehittämistä. Kunta olla hankehakijana silloin, kun tarve hankkeelle on kuntalähtöinen, jos esimerkiksi pääosa investoinneista tulee kunnan alueelle ja hankkeella on myös alueellista merkitystä. Kunta on mukana monipuolisesti elinkeinoja kehittämissä hankkeissa Pohjois-Satakunnan Kehittämiskeskuksen kautta. Myös sähköisen yritysneuvonnan kehityksessä tullaan olemaan mukana.

4.5 Elinympäristö ja maanosto

Keskustan alue on muuttunut viihtyisämmäksi, mutta tavoitteena on edelleen kehittää koko kunnan aluetta ja yleistä katukuvaa viihtyisämmäksi ja siistimmäksi maaseutumaisuus säilyttäen. Kunnan tulee kannustaa

kuntalaisia elinympäristömme viihtyisyyden parantamisessa. Kunnan kehittämisessä huomioidaan myös liikenneturvallisuuden parantaminen huolehtimalla yleisten liikenneväylien kunnosta.

Karvian omia luonnonvaroja käytetään järkevällä, kestäväällä ja kuntalaisia hyödyntävällä tavalla. Olemassa olevia tiloja ja rakennuksia hyödynnetään mahdollisimman monipuolisesti erilaiseen toimintaan. Vesistöjen kunnosta huolehditaan ja vesialueita hyödynnetään nykyistä paremmin. Kunnan on huolehdittava pohjavesialueistaan ja taattava mahdollisuus hyödyntää pohjavesivaroja kaikin mahdollisin keinoin.

Kunnalla on oltava jatkossakin myynnissä kaavoitettuja tontteja teollisuudelle, rivitaloille sekä omakotitaloille. Kaavoituksessa huomioidaan ehjien, kauniiden maisemakokonaisuuksien säilyminen. Kokonaisuudessaan maanhankinnan tulee olla suunnitelmallista, ja on syytä vuosittain esim. kaavoituskatsauksen yhteydessä keskustella valtuustoseminaarissa maanhankintastrategiasta. Tonttialuille rakennetaan toimiva infrastruktuuri.

4.6 Kunnan imago ja kuntamarkkinointi

Kunnan markkinointi suuntautuu ensisijaisesti kunnan ulkopuolisiin tahoihin.

Karvia profiloituu ja Karviaa markkinoidaan yrittäjäystävällisenä, luonnonkauniina, turvallisena, palveluiltaan ja kulttuuriltaan monipuolisena kuntana. Imagoa rakentavat myös aktiiviset kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-aikapalvelut. Koko kunnan siisteys, kiinteistöjen kunto ja esteettisyys vaikuttavat osaltaan positiivisesti kuntakuvaan. Kunta tarjoaa asiakaslähtöistä ja ystävällistä palvelua kaikissa toiminnoissaan. Valokuituverkkoa nostetaan esiin ja hyödynnetään voimakkaasti kunnan imagon kehittämisessä. Kuntaa markkinoidaan paikkana, jossa on tietoverkkoyhteyksien avulla hyvät mahdollisuudet tehdä etätöitä maaseudun rauhassa. Karvia on vireä, kehittyvä, nuorekas, itsenäinen ja omintakeinen.

Kuntaan yritystä suunnitteleville markkinoidaan vetovoimatekijänä sitä, että täällä on saatavilla työvoimaa.

Karvian vetovoimatekijöitä tuodaan esiin erilaisissa tapahtumissa (esim. Karviapäivät ja Willin Kansan viikko). Markkinointia suoritetaan myös kohdennetusti. Kunnan omaa viestintää kehitetään siten, että kunnasta luodaan positiivinen mielikuva. Kunnan viestintäohje päivitetään vastaamaan nykyistä viestintämaailmaa. Kunnan opasteet pidetään edustavina.

Willi Karvia - brändiä kehitetään edelleen. Samoin Willelän karavaanialuetta kehitetään paremmin matkailijoita houkuttelevaksi.

4.7 Kunnan palveluiden järjestäminen ja asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen

4.7.1 Sosiaali- ja terveystalvet

Lähtökohtana on säilyttää nykyisen tasoiset sosiaali- ja terveyspalvelut kunnassa. Palveluihin liittyvät tukipalvelut (esim. ruokapalvelut) tulisi pyrkiä tuottamaan paikallisesti. Karvian tulee omalta osaltaan pyrkiä vaikuttamaan Posan hallinnon ja toimintamallien kustannustehokkuuteen.

Karvian kunnan tulee pyrkiä tukemaan mahdollisuuksia omaishoidon kehittämiseen ja työskentelyolosuhteiden parantamiseen. Omaishoitajien jaksamista tuetaan eri tavoin.

Kunnan on huolehdittava sosiaali- ja terveyspalveluiden ennaltaehkäisevästä työstä nykyisen mukaisesti, ja taattava palvelujen saanti myös tulevaisuudessa. Liikuntatoimen, kulttuuripalveluiden ja perhetyön tarjoamaa ennaltaehkäisevää työtä jatketaan nykyisellä tavalla ja ennaltaehkäisyssä hallintorajat ylittäväksi tavoitteeksi otetaan päihdetyö. Ennaltaehkäisevää päihdetyötä tulee tehdä pitkäjänteisellä valistustyöllä. Myös korjaavasta hoidosta tulee tarjota riittävästi tietoa.

Sotepalveluiden osalta voidaan tarjota palveluita myös kunnan toimesta, milloin se on tarkoituksenmukaista ja tuo säästöä kokonaistaloudellisesti.

4.7.2 Sivistyspalvelut

Peruskoulutus on kunnan tärkeimpiä tehtäviä. Karviassa siirrytään strategiakaudelle 1.8.2017 yhtenäiskouluun. Yhtenäiskoulun käynnistymiseen varataan riittävästi resursseja jotta muutos olisi mahdollisimman kivuton ja opetuksen laatu paranee. Yhtenäiskoulu on turvallinen ja oppilaslähtöinen oppimisympäristö jossa viihtyisyyteen ja esteettisyyteen panostetaan. Yhtenäiskoulun myötä lapset ja nuoret tulevat lähelle liikunta-, kulttuuri- ja kirjastopalveluita. Koulun kautta kannustetaan ja aktivoidaan lapsia ja nuoria osallistumaan erilaisiin harrastuksiin.

Yhtenäiskoulun rakennusta ja piha-alueita käytetään täysipainoisesti myös ilta-aikaan ja lomilla erilaiseen harrastustoimintaan ja vapaa-ajan viettoon.

Oppilaat huomioidaan yksilöinä ja heidän vahvuuksiaan tuetaan. Esi- ja perusopetuksessa on positiivinen ja kannustava ote jolla tuetaan lapsen ja nuoren minäkuva ja vahvistetaan hyvää ja tervettä itsetuntoa. Jokaiselle oppilaalle löydetään henkilökohtainen opinpolku, joka johtaa menestyksellisesti jatko-opintoihin. Huomiota kiinnitetään myös lahjakkaisiin oppilaisiin. Opinto-ohjaaja tukee opintopolun jatkumista toisen asteen koulutukseen ja työllistymiseen tai yrittäjyyteen saakka. Yrittäjyyskasvatus otetaan mukaan kaikkiin oppiaineisiin ja Karvian yhtenäiskoulun vahvuutena on osaaminen yrittäjyyskasvatuksessa. Opetus huomioi digitalisaation ja koulussa on ajantasainen tieto- ja viestintäteknologia käytössä. Opetuksen muuttuessa tulee talousarvioihin varata riittävät määrärahat opettajien koulutukseen.

Opetuksessa tulee hyödyntää valokuituverkkoa mahdollisimman paljon opetuksen laadun ja monipuolisuuden takaamiseksi mm. harvinaisemmissa valinnaisaineissa.

Varhaiskasvatuksessa painopiste on lapsilähtöisyydessä ja kasvatuskumppanuudessa. Varhaiskasvatuksessa on positiivinen ja kannustava ote jolla tuetaan lapsen minäkuva ja vahvistetaan hyvää ja tervettä itsetuntoa. Perhepäivähoito pysyy hoitomuotona päiväkodin rinnalla jatkossakin.

Sekä koulutoimen että varhaiskasvatuksen kaikessa toiminnassa on ennaltaehkäisevä työote. Ennaltaehkäisevää työtä tehdään kunnan oman perhetyöntekijän, koulukuraattorin, erityisopettajien sekä koko henkilöstön toimesta.

Kirjastopalvelut ovat kunnassa toimineet erinomaisesti ja ne säilytetään nykyisellä tasollaan. Kirjasto tuottaa ajantasaisia palveluita kouluille, opiskelijoille, eri alojen harrastajille sekä muille karvialaisille. Kirjasto ja yhtenäiskoulu tekevät jatkuvaa yhteistyötä mm. tiedonhaussa hyödyntämällä kirjastonpalveluita.

Kansalaisopistotoiminta sisältäen taiteen perusopetuksen tulee säilyttää lähipalveluina.

4.7.3 Vapaa-aika

Liikuntatoimi huoltaa, pitää hallinnassaan olevat liikuntapaikat käyttökunnossa ja huolehtii, että perusliikuntapaikat ja liikuntapalvelut ovat kaikkien kuntalaisten saatavilla. Liikuntapuolella keskitytään kansalaistaidon uinnin opetuksen lisäksi ennaltaehkäisevään terveystuotoon, jota toteutetaan poikkihallinnollisesti ja aktiivisesti erityisesti terveystoimen kanssa. Työssäkäyville ja ikääntyville suunnatuilla liikuntapalveluilla tuetaan työkyvyn ylläpitoa sekä ikäihmisten toimintakykyä, mikä osaltaan tukee heidän mahdollisuuksia asua kotonaan mahdollisimman pitkään. Edelleen luodaan ja kehitetään matalan kynnyksen liikuntapalveluja kuntosalin yhteydessä toimivaan terveystuotoon.

Koulujen vapaa- ja loma-ajoille järjestetään lapsille ja nuorille ohjattua liikuntaa sekä muuta toimintaa kunnan ja kolmannen sektorin yhteistyöllä. Nuorisotoimen painopistealueena on ohjatun toiminnan järjestäminen nuorille Karvialalla nuorten toiveiden mukaisesti. Lasten ja nuorten toiveita harrastustoimintaan liittyen kartoitetaan säännöllisesti. Kuntaan perustetaan nuorisovaltuusto, jonka avulla osallistetaan nuoria kunnalliseen päätöksentekoon ja saadaan nuorten ääni kuuluviin.

Olemassa olevaa kulttuuritarjontaa ylläpidetään ja kehitetään. Järjestetään harrastustoimintaa, jolla lapsia ja nuoria kannustetaan luovuuteen ja parannetaan esiintymisvalmiuksia. Kehitetään muun muassa esittävien taiteiden esittämisaikaa, käsityö- / joulumarkkinoita, museon ja kotiseutumuseoalueen ja rakennusten kuntoa sekä palveluita. Alkian varavankilan jäämistö ja historia pyritään saamaan samaan rakennukseen.

4.7.4 Tekninen toimi

Investoinnit suunnitellaan investointiohjelmalla pitkäksi ajaksi eteenpäin. Päätettäessä investoinneista tulee huomioida valvontaresurssin tarve. Kuntaan laaditaan kiinteistöstrategia kunnan omistamien kiinteistöjen hallinnoimiseksi. Kunnan rakennuskannan ja katualueiden kuntoa ylläpidetään suunnitelmallisesti. Vesi- ja viemärilaitos toimii jatkossa erillisenä taseyksikkönä, jossa on tarkoitus pitkällä tähtäimellä kattaa kustannukset käyttömaksuilla.

Tekninen toimi digitalisoi olemassa olevat, vanhat asiakirjat toiminnan tehostamiseksi ja helpottamiseksi.

Teknisessä toimessa jatketaan kuntien välistä yhteistyötä palveluiden järjestämisessä mm. rakennusvalvonnan järjestämisellä sekä aluearkkitehtitoiminnalla. Yhteistyötä voidaan tehdä lisäksi esim.

järjestämällä yhteisiä koulutuksia sekä tekemällä alueellista suunnittelua mm. vesi-, jäte- ja energiahuollossa.

4.7.5 Elinkeinotoimi

Kunnan on taattava kuntalähtöistä, matalan kynnyksen laadukasta palvelua yrittäjille jatkamalla kunnan ja yrittäjien välistä yhteistoimintaa kunnanjohtajan johdolla.

Jatketaan kunnan yrittäjien ja yritysten toimintamahdollisuuksien tukemista nykyisillä, monipuolisilla tukimuodoilla sekä monipuolisella neuvonnalla ja tarjoamalla yrittäjien toiveiden mukaista koulutusta.

Tavoitteena on elinkeinopolitiikan keinoin turvata yritysten toimintaympäristö ja kehittymismahdollisuudet kaikin kunnan tarjoamien toimintaedellytysten muun julkisen palveluverkoston suomin mahdollisuuksin. Hyvä elinkeinopolitiikka on myös hyvää sosiaalipolitiikkaa. Elinkeinopolitiikan on tuettava työllisyyden, yrittäjyyden ja elinkeinojen kehittymistä. Tavoitteena on myös hyvällä elinkeinopolitiikalla ehkäistä väestön vähenemistä, pitää hyvät palvelut yllä kunnassa sekä kunnan imago hyvänä, viihtyisenä paikkana elää ja asua.

Pohjois-Satakunnan kehittämissyhtiö vastaa kehittämisestä ja alkavien yritysten neuvonnasta. Kunnanjohtajan tehtäviin kuuluu yhteydenpito yrityksiin ja elinkeinotoimen kehittäminen kunnassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Tulevaisuudessa merkittävä osa kunnan energiatarpeesta tuotetaan uusiutuvilla energialähteillä. Karviasta muodostuu merkittävä tuulituotantoalue, turvetuotantoaluiden määrä säilyy entisellään ja bioenergian tuotantoa lisätään. Hyvinvointialalle syntyy uusia yrityksiä ja työpaikkoja, palveluseteli on lähivuosina käytössä yksityisen palvelusektorin tuottamana. Matkailupalveluita kehitetään eri toimijoiden yhteistyönä, jolloin Karvian vahvuudet, kaunis ja monipuolinen luonto, villi luovuus ja hyvät palvelut, saadaan yhdistettyä ja Karviasta tulee vetovoimainen matkailukohde. Lähiruoan merkitystä vahvistetaan.

Kunta haluaa toiminnallaan eri muodoin edistää yritystoiminnan muutosta, kasvua ja kehittymistä.

Kunta myöntää pienimuotoisia avustuksia yrityksille markkinointiin, koulutukseen ja nuorten kesätyöllistämisen tukemiseen. Myös yhteisöille voidaan myöntää avustuksia harkinnan mukaan elinkeinolausakunnan määrärahojen puitteissa. Tukimuodot on eritelty tarkemmin kunnan elinkeinostrategiassa. Tukimuotoja pyritään kehittämään yrityslähtöisesti todetun tarpeen mukaan siten, että kunta voi palvelusetelillä myöntää yrityksille erilaisia asiantuntija palveluita räätälöidysti määrärahojen puitteissa.

4.8 Tietostrategia

Tietostrategia on tulevaisuuden vision/päämäärän toteutumiseen tähtäävä toimintasuunnitelma, johon yhteisön jäsenet voivat sitoutua, ja jonka lähtökohtana on nykytila.

Tietotekniikan pitää:

- *helpottaa ihmisten työtä*

- *helpottaa tiedon saantia ja välitystä sekä kommunikointia*
- *varmistaa oikean ajantasaisen tiedon saanti tarvitseville ja päätösten pohjaksi*
- *varmistaa tiedon tallentuminen myöhempää käyttöä varten*

Kunnan hallinnollisena IT-vastuuhenkilönä toimii kunnanrakennusmestari. Atk-tukipalvelut ostetaan Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:ltä, jonka kautta myös tehdään laitahankinnat. Kunnassa pyritään mahdollisimman yhtenäiseen laitekantaan sekä tarkoituksenmukaisiin hankintoihin.

Sähköistä asiointia edistetään ja kehitetään sähköisiä palveluita. Kunnan verkkosivut pidetään ajan tasalla ja jatkuvassa kehityksessä. Valokuituverkon käyttöä tehostetaan kunnan eri toiminnoissa mm. asianmukaisten videoneuvottelulaitteiden avulla. Seutupalvelukeskuksen kanssa kehitetään edelleen yhteistyötä ja uusia innovaatioita. Kehittämistoiminnassa tärkeää on myös kuntien välinen yhteistyö. Kehittämistoimintaa on tehtävä erityisesti myös koulutoimissa, jonne laaditaan oma ict-strategia.

4.9 Työllisyysstrategia

Kunnan tulee edistää ja tukea yrittäjyyttä ja rohkaisee yrittäjyyteen omilla toimillaan perusopetuksen yrittäjyyskasvatuksesta lähtien.

Työpajatoimintaa ja kuntouttavaa työtoimintaa kehitetään siten, että niissä tehtävä työ on mahdollisimman mielekästä ja tuottavaa. Työpajaa tulee kehittää niin, että se kannattavuutensa ja toimintansa puolesta on nykyistä lähempänä yritystoimintaa.

Kunnan tulee edesauttaa työntekijöiden ja yritysten kohtaamista käytettävissään olevilla keinoilla. Työvoimahallinnon ja kunnan yhteistyötä jatketaan PoSan sosiaalitoimen resurssien puitteissa. Kuntouttavan työtoiminnan ja työpajatoiminnan avulla pyritään auttamaan työttömiä henkilöitä löytämään erilaisia polkuja työelämään ja työllisyyden kehitystä seurataan aktiivisesti.

Kunta on mukana Te-toimiston, Kelan ja kuntien yhteisessä työvoiman palvelukeskuksessa.

4.10 Strategian seuranta ja arviointi

Strategian toteuttaminen kuuluu jokaisen kunnan palveluksessa olevan työntekijän tai viranhaltijan tehtäviin. Kunnan henkilöstö koulutetaan ja sitoutetaan kuntastrategiaan. Vuosittainen talousarvio laaditaan strategian tavoitteiden mukaisesti.

Strategian toteutumista seurataan vuosittain kunnanjohtajan ja puheenjohtajiston kehityskeskustelussa.

Kun tilinpäätöksen yhteydessä arvioidaan talousarvion toteutumista, tulee kunnanhallituksen samalla kiinnittää huomiota myös strategian tavoitteiden toteutumiseen.

5 TAVOITETILA – KARVIA 2019

Vuonna 2019 Karvia on itsenäinen, vireä ja lapsiystävällinen kunta. Karvia on elinvoimainen, omaleimainen ja viihtyisä edelläkävijäkunta.

Kunnan talous on edelleen vakaalla pohjalla eikä lainaa ole otettu käyttötalouden ylläpitoon.

Karvia tarjoaa asukkailleen laadukkaat lähipalvelut kuitenkin kustannustehokkaasti.

Karvia tunnetaan omaleimaisena ja vireänä kuntana, jossa on kokoonsa nähden monipuoliset ja laadukkaat palvelut. Karviassa on edelleen aktiivista ja monipuolista liikunta- ja kulttuuritoimintaa.

Karvia on viihtyisä ja maaseutumaisuutensa ja kauniin maisemansa säilyttänyt kunta, joka tunnetaan teollisuuden ja hyvien palveluiden lisäksi monipuolisesta maataloudestaan. Erikoistuneen viljelyn lisäksi Karviassa tuotetaan laatumaitoa ja laatu lihaa. Karviassa on lukuisia toimivia erisuuruisia yrityksiä.

Väestömäärä säilyy vähintään nykyisenä ja väestön hyvinvointi on parantunut.